

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ו.

עין משפט
נר מצוה

בא א מיי פ"ו מהל'
שלא ופקדון הלכה
א סמו עשין פט טושע
ח"מ ס' (ולו ספק ח
וכי' רלה ספק ז'
בב ב' טושע"מ ס' נג
ספק יג:

ל ג ד מיי פ"ט מהל'
טוען וטוען הלכה יג
וע' בהשנות ונמ"מ טור
ש"ע ח"מ ס' קלה ספי'
ח:

לא ה מיי שם הל' יא
טושע"מ שם ספק יג:
לב ו מיי שם הל' יג
טושע"מ שם ספק יג:
לג ז מיי פ"ט מהלכות
מכירה הל' א סמו
עשין פט טושע"מ ס' יג
רמ ספק יג:

לד ח מיי פ"ו מהל'
ערכין הל' כ סמו
עשין קל טושע"מ שם
ספק יג:

רבינו חננאל

והא דאמר רב נחמן ג'
שבועות משביעין אותו
ב' הוא כפ' הנוהל קמא.
ואסקי' פרשי אינשי מספק
שבועה ולא פרשי מספק
ממונא מאי טעמא ממונ
אפשר בחזרה. שבוע' לא
אפשר בחזרה. בעי ר'
יורא תקפא א' בפנינו מהו
כ' ת"ש ברא' בששניהם
אזיזין בה אבל אם היה
יוצא מחמת ידי אחד
הפשיטא הכא
במאי עסקין דאיתו דאמר
שנינו אורוקין בה ואקמין
להו דינא הוא דפליגו לה
ואולו והדרי כי תפיס לה
חד מנהון וטעין דאדרי לי
ואמר לי שקלא דירך היא.
ואידך שנין אורגתא ליה
דאמרי' ליה עד השתא
חולקין בלא שבועה מודה
סומכוס דסריכא לאו כלום
היא. אס חמצא לומר
תקפא א' בפנינו מוציאין
אותו מידו הקדישה אינה
מקדשת. ואם חמצא
לומר אין מוציאין אותה
מידו הקדישה מקדשת.
חולקין בלא שבועה מודה
מי אמרי' כיון דאמר מר
אמירתו לגבוה כמסירתו
להריוט דמי כמאן דתקפה
דמי או דלמא השתא מיחא
הא לא תקפה. ת"ש דההיא

אלא הא דאמר רב נחמן. תימא הא הכא נמי משמטי ו"ל דרב
נחמן מחייב שבועת היסט אפי' היכא שמועז ואמר זה
הספק שהוא צריך שלי הוא דלא שייך אישטמוטי וכן פ' רב הא
גאון שמשביעין שבועת היסט אקרקעות אע"ג דלא שייך זהו
אישטמוטי וקשה דכפ' שבועת הדיינים

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

(דף מ: וס ד"ה אישטמוטי) משמע דלא
מחייב שבועת היסט אלא משום
אישטמוטי דקא פריך אדרבה אין
אדם מעז ומשני דמשמטי ו"ל כיון
דבשאינו ענין משמטי אף כשהוא
בעין לא פלוג רבנן אי נמי אקושיא
דר' חייא סמין: דתני ר' חייא.
הקשה רש"י אמאי לא מיימי מתני'
לשבועות ו"ל דע"י ר' חייא שנהא
רבי דמנוח הסם (דף מ:):

שבועה שא שחתי בה יד.
פרש"י דאם שלא בה
יד אפילו נאנסה חייב ואף על פי
דמשחמירה פטור דקדמני בהמפקד
(לקמן דף ט' ז') מ"מ שמה נאנסה קודם
שהחירה אצל קשה משלחי האומנין
(לקמן דף פג.) דקאמר ונשכר או נשכר
אין רואה הא י"ש רואה ציאל רחיה
ויפטר והא שמה שלח בה יד ו"ל
שיפטר משבועה שנאנסה אף ישבע
שלא שלח בה יד אי נמי שלא שלחתי
בה יד אינו נשבע אלא ע"י גלגול
שבועה שלא פשעתי בה וכשיש רואה
שנאנסה פטור לגמרי ור"מ מפרש
אפי' ע"י גלגול לא ישבע היכא שהיא
מתה בפנינו דאין מגלגלין אלא דבדר
הדומה דלמה י"ל ששלח בו יד דדוקא
בשומפין שחלקו ונמחייב שבועה
ממקום אחר מגלגלין משום דמורי
היתרא ושבועה שלא שלחתי בה יד
מפרש ר"מ שלא אכלה דאינו בכלל
שבועה שלא פשע בה ושאינה צרשמו:

ספק מלוה ישנה יש לו ע"י. וההיא
דמשביעין אותו ג' שבועות
ודשניהם נשבעין ונוטלין נמי חיישין
שמה מלוה ישנה יש לו עליו ולכן
אין לפוטרו בלא שבועה וגם לא
יטול בלא שבועה אצל בגזול ודאי
וכופר כפקדון אין להכשיר מטעם
שמה ספק מלוה ישנה יש לו עליו:
ממונא אפשר בחזרה. אם לא יזכור
יחזיר ולא יעכבנו מספק
אצל אין לפרש אם יזכור שאינו חייב
לו יחזיר אצל אם לא יזכור יעכבנו
אע"פ שזוהי שלא יזכור עוד דא"כ גם
מספק שבועה לא יפרוש:

אגרת צ"ה בעל הסדר. ואינו נאמן
בנינו דאי צ"ה אמר תקפה
ממני דמינו במקום עדים הוא:

הקדישה בלא תקפה מהו. ומיירי נמי כגון ששקם נשעה שהקדיש הגזר כוונתו נאנסה הגזר כוונתו נאנסה
כו' הוא הקדש כמקפה דכיון דאורי' אורי ליה והוא הקדש ולא דמי לגזול ולא נתיאשו הצעלים דשניהם אין יכולין להקדיש
זה לפי שאינו שלו זה לפי שאינו צרשמו דכיון דאורי' אורי ליה הוא כפקדון שיש לו צד אחרים דיכול להקדיש דמנוח בהמוכר את הספינה (ב"ב
דף פח.) גבי ההוא דאיתי קרי כו' דאי לא קיימי דמייהו הוא קדושה או דלמא הקדש לא הוא כמקפה דלמה יאזוז בשביל דבזרי ומיימי מההיא
מסותא דהקדיש חד ושקם אידך ומסקנא דלא הוא הקדש אלמא שמיקמו אינו כהודאה: ו' ו' **האבא דבי תקפה** בהן כו'. נראה דכי
מביעי ליה במסותא כיון דמקדמייהו היא והוא דינא כל האדם גבר וכיון דלא תקפה האחד והקדישה כשהיא צידו מסתמא מהו לא פקע אפי' חור
חזירו ותקפה ממנו כי הקדישה בלא תקפה נמי הוא הקדש או דלמא כיון דלפי' גבר האחד אם יכול השני לחזור ולתקופה ממנו וזכה ה"ה
הקדיש בלא תקפה לא יחול הקדש כלל כיון דחזירו אם תקפה היה זוכה דלא אלס הקדש מתקפה והשתא אייתי והא הכא אם
תקפה

(א) שבועות מ: (ב) נפילי ה.
(ג) שבועות מ: (ד) ב"ק קז:
(ה) ע"ש (ד) נפילי ז: (ו) וי"ל.
(ז) ע"ש סג ב"ב קלג:
(ח) קדושין כח: מדרש טו:
(ט) תמורה טו: (י) חסד' קדושין
פ"א חסד' ספא ב"ק פ"ד
חוסד' ספא ערכין פ"ד.
(י) ע"ש סג. (יב) ספא: ע"ש
ספא: חולין קלג. תמורה ט.
טו: ערכין כה. (י) (י) (י)
מה: (י) (י) (י) (י) (י)
(ט) (א) (א) (א) (א) (א)
בפלוטא ש' ר' ג' (א) (א)
(י) (י) (י) (י) (י) (י)

תורה אור השלם

1. ואיש כי יקדש את
ביתו קדש ליהוה
והקריבו הבית בין טוב
ובין רע כאשר יקריב
אתו הבית בן קדוש:
ויקרא כו יד

הגהות הגר"א

[א] ב' אלא שחפפה אחד
בפניו. י"ב וכו' ר' דאי
בשקל לא מהני דאפי'
ריבזא וטור (ועמ"ש)
רבינו חז"מ ס' קל"ח ס'ק
ט"ו דלא כמ"ש הש"ך שם
נצטע הטור:

מוסף רש"י

משביעין אותו שבועות
היסט. לטון שמה, ששמו
חמסם עליו שבועה. כמו
(שמואל א כ) אם ה' הספיק
בי (שבועות ט) שבועה
שהסמי חמסם לכן נאנסה
להודות. וטעמא מפרש
בשבועות (שם) חוקא אין
אדם טוען אפי' יש לו
צדו (לעיל ה). שניהם
נשבעים ונרשלים מבטל
הבית. דאמר ליה חנוני לא
הייתי לי פועלים בשבועה.
אם האמנתינהו דלא אמרת
לי כשהי' בן להו, וכן
פועלי אמרי ליה לא מהימן
לן חנוני בשבועה (שבועות
ח). שלש שבועות
משביעין אותו. אם
שומר חנם האומר נגנבה
שבועה שלא פשעתי
בה. כשמירתו כנגנבה
דאי פשע בה חייב דמיני
על כל דבר פשע (ב"ב קז).
שבועה שלא שלחתי
בה יד. ליהנות בה קודם
לן דלא שלח בה יד קמה
ליה צרשמו. דנשעה גזול
עליה ומיימי צלונסין וכו'
נגנבה ואידי (שם).

משביעין אותו. לשאינו מודה במקנה: **נימא מיגו.** דמעין פניו לכפור
הכל לאו לאשטמוטי צעי וחשוד אשבעה: **שניהם נשבעים.** גבי
חנוני על פנקסו וקשה לי אמאי שבעה למתני' לשבועות ומיימי לה
מבדייתא: **נימא מיגו.** כיון דחד מיימיהו ודאי חשוד אממונא: **שלא**

שבועות משביעין אותו. לשומר חנם
שטוען נגנבה: **שלא שלחתי בה יד.**
לעשות מלאכתי דאי שלח בה יד הוי
גזול עליה ומיימי צלונסין ואפילו
נאנסה צרשמוה היא קיימא וידידיה
היא: **נימא.** גבי שבועה שאינה
צרשומי מיגו דחשוד אממונא שמה
צרשומיה הוא וכופר בה חשוד נמי
אשבעתא: **אזני אמר.** טעמא דמתני'
לאו דר' ויחזיר דאי הוה חשוד לן
אחולך ומוקף בטילת חזירו חנם הוה
לן חשוד אשבעה אלא חיישין שמה
מלוה ישנה יש לו עליו על זה ומכיר
בו ששכחה ויכפור בו והולך ומוקף
בטילתו ונשבע שיש לו זה דמי חזיה
וטילת זו שלו דהא אפי' גלימא דעל
כתפיה שעבד ליה: אי פני. אמאי
כמו עליה שבועה כיון דאי לא הוי
עליה לא הוי תפיס בה: **נשקלה בלא**
שבועה. לגבות מלוה שלו: **ולא פרשי**
מספק ממונא. אצל מודאי דממונא
פרשי ומאן דלא פריש חשוד נמי
אשבעתא: **ספקא אחד.** הוילא מיד
חזירו בחזרה והרי כולה צידו קודם
שנשבעו: **ויאלה מסתם ידו של אחד**
מה. ויאלה (לכד) לפני צ"ד מתתם
יד האחד שהוא לבדו אחוז בה ולא
חזירו: **הראי.** בעדים: **דקסני.**
זה לבדו אחוז בה וזא: **אלא לאו**
כו'. וכדאוקמינן דשקיל ונכסוף כוונת:
אפי' לסומכוס כו'. כלומר ואליבא
דסומכוס דמיקל בחלוקה ולא מנריך
אפי' שבועה אילטריך לאשמועינן
דככה"ג מודי סומכוס דלפי' שבועה
לא שקיל דהא לאו ממון המוטל בספק
הוא: **דסריכא לאו כלום היא.** ואין
שור שחוט לפניך ולא דמי לנמלא
עוברה בזה (ב"ב דף קמ:). **ואס"ל**
בשאלתנו לפשוט דמוציאין אותה מידו
ויחולקו: **הקדישה.** בלא תקפה: **אינה**
מקודשת. דלא אלס הקדישה מתקפה:
הא לא ספקא. ואין יכול להקדישה:

מסותא

בלא שבועה מודה סומכוס דסריכא לאו כלום היא אם תמצי לומר תקפה
אחד בפנינו מוציאין אותה מידו הקדישה אינה מקודשת אם תמצי לומר
תקפה אחד בפנינו אין מוציאין אותה מידו הקדישה בלא תקפה מהו כיון
(ד) דאמר מר ואמירתו לגבוה כמסירתו להריוט דמי כמאן דתקפה דמי או דלמא
השתא מיהא הא לא תקפה וכתב יואיש כי יקדיש את ביתו קדש וגו'
(ו) מה ביתו ברשותו יאף כל ברשותו לאפוקי האי דלא ברשותו ת"ש דההיא

הקדישה בלא תקפה מהו. ומיירי נמי כגון ששקם נשעה שהקדיש הגזר כוונתו נאנסה הגזר כוונתו נאנסה
כו' הוא הקדש כמקפה דכיון דאורי' אורי ליה והוא הקדש ולא דמי לגזול ולא נתיאשו הצעלים דשניהם אין יכולין להקדיש
זה לפי שאינו שלו זה לפי שאינו צרשמו דכיון דאורי' אורי ליה הוא כפקדון שיש לו צד אחרים דיכול להקדיש דמנוח בהמוכר את הספינה (ב"ב
דף פח.) גבי ההוא דאיתי קרי כו' דאי לא קיימי דמייהו הוא קדושה או דלמא הקדש לא הוא כמקפה דלמה יאזוז בשביל דבזרי ומיימי מההיא
מסותא דהקדיש חד ושקם אידך ומסקנא דלא הוא הקדש אלמא שמיקמו אינו כהודאה: ו' ו' **האבא דבי תקפה** בהן כו'. נראה דכי
מביעי ליה במסותא כיון דמקדמייהו היא והוא דינא כל האדם גבר וכיון דלא תקפה האחד והקדישה כשהיא צידו מסתמא מהו לא פקע אפי' חור
חזירו ותקפה ממנו כי הקדישה בלא תקפה נמי הוא הקדש או דלמא כיון דלפי' גבר האחד אם יכול השני לחזור ולתקופה ממנו וזכה ה"ה
הקדיש בלא תקפה לא יחול הקדש כלל כיון דחזירו אם תקפה היה זוכה דלא אלס הקדש מתקפה והשתא אייתי והא הכא אם
תקפה